

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο Σχέδιο Νόμου «Προσαρμογή των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με τον ν. 3003/2002 (Α' 75)»

Η Διπλωματική Διάσκεψη του ΟΗΕ, που αποφάσισε στη Ρώμη τον Ιούλιο 1998, την ίδρυση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (ΔΠΔ), υιοθετώντας το Καταστατικό του, απετέλεσε, κατά πολλούς, τη μεγαλύτερη διεθνή νομική διάσκεψη μετά το 1945 [βλ. σχετ. *E. Μιχαλοπούλου*, Υπερ 1998, 1337]. Η ίδρυση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, αποτελεί «μια ιδιαίτερη καμπή» [: *M. Καιάφα*-*Γκυπάντη*, ΠοινΔικ 2002, 1066], «μια πολύ σημαντική εξέλιξη» [: *D. Κιούπης*, ΠοινΧρ Ν'870] στον τομέα της άσκησης της διεθνούς ποινικής δικαιοδοσίας. Μετά από πολύχρονες προετοιμασίες, υπαναχωρήσεις, συμβιβασμούς και σκληρές διαπραγματεύσεις, αποτελεί πραγματικά γεγονός ιστορικής σημασίας ότι 120 κράτη, που είχαν πολλές και διαφορετικές απόψεις και προσεγγίσεις, συμμετείχαν στη διαδικασία ψήφισης του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου [βλ. *D. Κιούπης*, ΠοινΧρ Ν'870, *E. Μιχαλοπούλου*, όπ.π., 1359].

Στην ωρίμανση των συνθηκών ίδρυσης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, θεωρείται ότι συνέβαλλαν αποφασιστικά δύο παράγοντες που εμφανίστηκαν στη διεθνή σκηνή: πρώτον, το τέλος της περιόδου του ψυχρού πολέμου και δεύτερον, η σημειωθείσα εντυπωσιακή πρόοδος στον τομέα του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου [έτσι, *E. Μιχαλοπούλου*, όπ.π., 1337]. Έγινε έτσι ένα πρώτο, αλλά καθοριστικό, βήμα για τη θέσπιση ενός μόνιμου Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και συνακόλουθα για την εξάλειψη της ανάγκης σύστασης, συνήθως ex post, ad hoc διεθνών ποινικών δικαστηρίων, τουλάχιστον για την εκδίκαση εγκλημάτων που φέρονται ότι τελέστηκαν μετά την 1^η Ιουλίου 2002 (ημερομηνία θέσης σε ισχύ του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου).

Πρόκειται για τη δημιουργία ενός μόνιμου μηχανισμού για να προσάγονται στη δικαιοσύνη όσοι διαπράττουν εγκλήματα όπως η γενοκτονία, η εθνοκάθαρση, η σεξουαλική δουλεία, ο ακρωτηριασμός άκρων αμάχων, ακόμη και παιδιών και τόσα άλλα ειδεχθή εγκλήματα που στρέφονται κατά της ανθρωπότητας, όπως η εξολόθρευση αμάχων, η υποδούλωση, ο βασανισμός, ο βιασμός, η εξαναγκαστική εγκυμοσύνη, ο κατατρεγμός πολιτικών, φυλετικών, εθνικών, εθνοτικών, πολιτιστικών, θρησκευτικών ομάδων ή ομάδων με βάση το φύλλο και οι εξαναγκαστικές εξαφανίσεις, ή εγκλήματα πολέμου κατά προσωπικών αγαθών, κατά της ιδιοκτησίας, κατά ανθρωπιστικών επιχειρήσεων, καθώς και εκείνα που τελούνται με χρήση απαγορευμένων μεθόδων και μέσων διεξαγωγής του πολέμου.

Με το προκείμενο Σχέδιο Νόμου προσαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, που κυρώθηκε εν τω μεταξύ με το ν. 3003/2002 (ΦΕΚ Α' 75). Για την κατάρτιση αυτού λήφθηκαν υπόψη οι αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα αυτές των έννομων τάξεων της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Μεγάλης Βρετανίας. Από πλευράς δομής ακολουθήθηκε αυτή της διάκρισης σε διατάξεις ουσιαστικού ποινικού δικαίου (γενικό μέρος και ειδικό μέρος) και σε

διατάξεις δικονομικού δικαίου και δικαστικής συνεργασίας. Οι ρυθμίσεις των κατ' ιδίαν θεμάτων είναι λεπτομερείς και έχουν ως ακολούθως.

Ειδικότερα:

Με το άρθρο 1 ορίζεται ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα για τα εγκλήματα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και δε ρυθμίζονται ειδικότερα από αυτούς.

Με το άρθρο 2 καθορίζονται τα τοπικά όρια ισχύος του νόμου. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, λαμβάνοντας αφορμή από τη διαβούλευση [αλλά και από υπομνήματα φορέων, όπως λ.χ. της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του ΥΠΕΞ], επανεξέτασε τη διάταξη του άρθρου αυτού, επιλέγοντας όχι την λεγόμενη «απόλυτη» μορφή οικουμενικής δικαιοδοσίας, δηλαδή της δυνατότητας δίωξης και τιμώρησης για οποιοδήποτε έγκλημα που τελέστηκε από οποιοδήποτε πρόσωπο οπουδήποτε στον κόσμο, ανεξάρτητα δηλαδή από τους νόμους του τόπου τέλεσης, αλλά τη «σχετική» οικουμενική δικαιοδοσία, ώστε πάντα να απαιτείται η ύπαρξη ενός συνδέσμου (*link*) με το *forum*, προκειμένου αυτό να ασκήσει τη δικαιοδοσία του. Ορίζεται δε, ότι οι ελληνικοί ποινικοί νόμοι εφαρμόζονται σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς, για όλες τις πράξεις των άρθρων 7 έως 15, αν αυτές τελέστηκαν στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας ή, ανεξάρτητα από τον τόπο τέλεσης, αν στρέφονται με οποιοδήποτε τρόπο κατά του ελληνικού κράτους ή έλληνα πολίτη. Με τον τρόπο αυτό, αφενός μεν οριοθετείται σε πλαίσια [: που αντιστοιχούν στους άνω συνδέσμους] η δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστικών αρχών, αφετέρου αποτρέπεται ο κίνδυνος κατακλυσμού των δικαστικών αρχών της χώρας μας με πλήθος μηνύσεων, από πρόσωπα κατοικούντα απανταχού της γης και τα οποία στρέφονται εναντίον άλλων προσώπων που δεν έχουν απολύτως καμιά σχέση με τη χώρα μας, αποφευγόμενου δηλαδή του ενδεχομένου να καταστεί η χώρα μας στόχος του λεγόμενου «*forum shopping*».

Με το άρθρο 3 καθιερώνεται το απαράγραπτο των κακουργημάτων που αναφέρονται στο νόμο. Ακόμη, το απαράγραπτο και των ποινών που επιβάλλονται αμετακλήτως γι' αυτές τις πράξεις.

Με το άρθρο 4 ορίζονται οι έννοιες των προσώπων που προστατεύονται κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, του στρατιωτικού διοικητή και του πολιτικού προϊσταμένου.

Με το άρθρο 5 ρυθμίζεται το θέμα της προσταγής και ορίζεται ειδικότερα με την παρ. 1 αυτού ότι η προσταγή από ιεραρχικά ανώτερο προς το δράστη των πράξεων που αναφέρονται σε αυτή, δεν αίρει τον άδικο χαρακτήρα της πράξης και με την παρ. 2 αυτού ότι μένει ατιμώρητη και δεν καταλογίζεται η πράξη που αναφέρεται σε αυτή, και επιχειρείται σε εκτέλεση προσταγής που δόθηκε σύμφωνα με τους νόμιμους τύπους από αρμόδια αρχή, εφόσον ο δράστης δεν γνωρίζει τον παράνομο χαρακτήρα αυτής και αυτή δεν είναι προδήλως παράνομη. Στην περίπτωση αυτή ως αυτουργός τιμωρείται ο προστάξας.

Με το άρθρο 6 καθιερώνεται η ευθύνη των στρατιωτικών διοικητών και άλλων ιεραρχικά ανωτέρων, για την παράλειψη να παρεμποδίσουν τους υφισταμένους τους να διαπράξουν τα εγκλήματα που αναφέρονται σε αυτό, και

τιμωρούνται αυτοί ως αυτουργοί της πράξεως που τελέσθηκε από τον υφιστάμενό τους.

Με το άρθρο 7 ρυθμίζεται με λεπτομέρεια το έγκλημα της γενοκτονίας, υπό τις οριζόμενες σε αυτό τρεις μορφές του.

Με το άρθρο 8 ρυθμίζονται τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, κατά τα ειδικότερα και λίαν λεπτομερειακά οριζόμενα σε αυτό.

Με το άρθρο 9 ρυθμίζονται επίσης με κάθε λεπτομέρεια τα εγκλήματα πολέμου κατά προσώπων: 1) σε σχέση με διεθνή ή μη διεθνή ένοπλη σύρραξη και 2) σε σχέση με διεθνή ένοπλη σύρραξη.

Με το άρθρο 10 ρυθμίζονται τα εγκλήματα πολέμου κατά της ιδιοκτησίας και άλλων δικαιωμάτων: 1) στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης και 2) στο πλαίσιο διεθνούς ένοπλης σύρραξης.

Με το άρθρο 11 ρυθμίζονται τα εγκλήματα πολέμου κατά ανθρωπιστικών επιχειρήσεων και εμβλημάτων, κατά τα λεπτομερώς διαλαμβανόμενα σε αυτό.

Με το άρθρο 12 προβλέπονται και τιμωρούνται τα εγκλήματα πολέμου με χρήση απαγορευμένων μεθόδων πολέμου στο πλαίσιο διεθνούς ή μη διεθνούς ένοπλης σύρραξης.

Με το άρθρο 13 προβλέπονται και τιμωρούνται τα εγκλήματα πολέμου με χρήση απαγορευμένων μέσων διεξαγωγής του πολέμου.

Με το άρθρο 14 προβλέπονται και τιμωρούνται η παράβαση του καθήκοντος επιτήρησης από στρατιωτικό διοικητή ή πολιτικό προϊστάμενο, με πρόθεση ή από αμέλεια.

Με το άρθρο 15 προβλέπεται και τιμωρείται η παράλειψη αναγγελίας εγκλήματος από στρατιωτικό διοικητή ή πολιτικό προϊστάμενο.

Με το άρθρο 16 αυτού καθορίζεται ως αρμόδιο για την εκδίκαση των εγκλημάτων που προβλέπονται από αυτό το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, ως δικαστήριο της πρωτεύουσας της Χώρας, ανεξάρτητα από την ιδιότητα του υπαίτιου. Ακόμη, ότι το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο και για τα συναφή εγκλήματα, ανεξάρτητα από την βαρύτητα αυτών.

Με το άρθρο 17 ορίζεται ότι το δεδικασμένο αποτελεί κώλυμα για νέα δίωξη ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων για πράξη για την οποία δικάσθηκε από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο και ότι η τυχόν ασκηθείσα νέα ποινική δίωξη κηρύσσεται απαράδεκτη, σύμφωνα με τη θεμελιώδη αρχή " ne bis in idem ".

Με το άρθρο 18 καθιερώνεται η αναστολή της παραγραφής των κακουργημάτων για το χρονικό διάστημα από τη παράδοση του προσώπου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο μέχρι την αθώωσή του ή την έκτιση της ποινής που του επιβλήθηκε. Ορίζεται δε ότι δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής του άρθρου 113 §3 εδ. α' του Π. Κ.

Με το άρθρο 19 ορίζεται ότι για τα κακουργήματα του νόμου αυτού επιτρέπεται η διενέργεια των ανακριτικών πράξεων που προβλέπονται από την 1 του άρθρου 253 Α' του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Για την διενέργειά τους αποφαίνεται το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις την έρευνα μπορεί να διατάξει ο Εισαγγελέας ή ο Ανακριτής, οι οποίοι ούμως έχουν την υποχρέωση να εισαγάγουν το ζήτημα στο δικαστικό συμβούλιο μέσα σε προθεσμία τριών ημερών, η πάροδος της οποίας έχει ως αποτέλεσμα ότι παύει αυτοδικαίως η ισχύς της διατάξεως του Εισαγγελέα ή του Ανακριτή. Με την παρ. 3 αυτού τίθεται ο περιορισμός του άρθρου 253 Α Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ως προς τη χρησιμοποίηση κάθε στοιχείου ή γνώσης που αποκτήθηκε κατά τη διενέργεια των αναφερομένων στην παρ. 1 αυτού ανακριτικών πράξεων, με εξαίρεση τη βεβαίωση εγκλημάτων αυτού του νόμου και των άρθρων 187 και 187 Α του Π.Κ.

Με το άρθρο 20 ρυθμίζονται τα θέματα της υποβολής της αίτησης για παράδοση εκζητούμενου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο και καθορίζονται τα έγγραφα στοιχεία που πρέπει να τη συνοδεύουν. Με την παρ. 3 αυτού ορίζεται ότι, σε περίπτωση επείγοντος, τα στοιχεία αυτά μπορεί να μεταβιβαστούν και με κάθε μέσο που αφήνει γραπτό ή ηλεκτρονικό ίχνος και ότι σε κάθε περίπτωση επακολουθεί η διαβίβαση της αίτησης κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1. Με την παρ. 4 αυτού αντιμετωπίζεται η περίπτωση της συρροής αιτήσεων για παράδοση του εκζητούμενου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο και σε άλλο δικαστήριο και ορίζεται ότι στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διαδικασίες που προβλέπονται από το άρθρο 90 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Με το άρθρο 21 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη σύλληψη του εκζητούμενου, καθορίζονται οι ενέργειες στις οποίες οφείλει να προβεί ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών μόλις διαβιβασθεί σε αυτόν η αίτηση προς παράδοση του εκζητούμενου, καθιερώνεται το δικαίωμα προσφυγής του τελευταίου στο Συμβούλιο Εφετών σε περίπτωση αμφισβήτησης της ταυτότητάς του και ρυθμίζονται τα σχετικά με την προσφυγή αυτή ζητήματα.

Με το άρθρο 22 ρυθμίζονται τα θέματα τα σχετικά με την απόφαση για παράδοση του εκζητούμενου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. Ειδικότερα καθορίζεται η διαδικασία συζητήσεως της αιτήσεως προς παράδοση του εκζητούμενου ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών και ποιά είναι τα θέματα για τα οποία πρέπει αυτό να αποφασίσει, δυνάμενο να διατάξει συμπληρωματικές αποδείξεις περί αυτών (παρ.1 και παρ. 2). Με την παρ. 3 θεσπίζεται η δυνατότητα άσκησης έφεσης από τον εκζητούμενο και τον Εισαγγελέα, ενώπιον του Αρείου Πάγου, μέσα σε προθεσμία τριών (3) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης. Με τις παραγράφους 4 και 5 καθορίζονται τα θέματα της κλήτευσης του εκζητούμενου στον Άρειο Πάγο και της διαδικασίας ενώπιον αυτού, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 448 και 450 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, οι οποίες ρυθμίζουν τα θέματα της συζήτησης και της απόφασης για την έκδοση. Με την παρ. 6 προβλέπεται η δυνατότητα του Συμβουλίου Εφετών ή του Αρείου Πάγου, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, να διατάξει την προσωρινή απόλυση του συλληφθέντος, κατά τους όρους του άρθρου 59 §§ 3-6 του Καταστατικού του Διεθνές Ποινικού Δικαστηρίου, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 449 § 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Με το άρθρο 23 ρυθμίζονται τα θέματα της εκτέλεσης της απόφασης για παράδοση του εκζητούμενου και ορίζεται ότι ο συλληφθείς απολύεται αν εντός τριών μηνών από τη σύλληψή του δεν εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για την παράδοσή του.

Με το άρθρο 24 ρυθμίζεται το ζήτημα της προσωρινής σύλληψης του εκζητούμενου προσώπου σε επείγουσες περιπτώσεις, μετά από αίτημα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και πριν ακόμη υποβληθεί η αίτηση προς παράδοση. Ορίζεται ρητώς ότι ο προσωρινώς συλληφθείς απολύεται εάν εντός προθεσμίας τριάντα ημερών δεν υποβληθεί η κατά το άρθρο 20 αίτηση προς παράδοση και περαιτέρω ότι εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η διαδικασία του άρθρου 21 §§ 2-3 αυτού.

Με το άρθρο 25 ρυθμίζεται το ζήτημα της προσωρινής παράδοσης του συλληφθέντος στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, προς το σκοπό και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με αυτό και εφόσον συναινέσει ο ίδιος.

Με το άρθρο 26 ορίζεται ως όργανο για τις διαβουλεύσεις με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε συνεργασία με τον Υπουργό Εξωτερικών, σε όλες τις περιπτώσεις που προβλέπεται αυτό από το Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου ή απαιτείται από τις ειδικές περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης υπόθεσης και ειδικότερα στις περιπτώσεις που αναφέρονται ενδεικτικώς στη διάταξη αυτή.

Με το άρθρο 27 ρυθμίζεται το ζήτημα της μεταφοράς παραδιδόμενου προσώπου μέσω του ελληνικού εδάφους και ορίζεται ότι τη μεταφορά αυτή επιτρέπει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 89 §3 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Με το άρθρο 28 ρυθμίζονται τα θέματα των αιτήσεων για διενέργεια ανακριτικών πράξεων που υποβάλλονται από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ή τον Εισαγγελέα αυτού και ορίζονται τα όργανα και ο τρόπος διενέργειας τους σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, με δυνατότητα παρουσίας προσώπων προσδιοριζόμενων στην αίτηση, τα οποία δύνανται να παρέχουν τη συνδρομή τους στη διαδικασία της εκτέλεσης, κατά τα οριζόμενα αναλυτικώς.

Με το άρθρο 29 ρυθμίζονται θέματα κλητεύσεως προσώπων ενώπιον του διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, υπό τους όρους του άρθρου 58 § 7 του Καταστατικού του και προβλέπεται η δυνατότητα της βίαιης προσαγωγής των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων, οι οποίοι αδικαιολογήτως δεν εμφανίζονται, στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, εφόσον ζητηθεί αυτό, καθώς και η παράδοση αυτών στις ολλανδικές αρχές, δηλαδή στις αρχές της Χώρας της έδρας του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Με το άρθρο 30 καθιερώνεται η υποχρέωση των ελληνικών αρχών να χορηγούν στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο πιστοποιητικά ποινικού μητρώου και κάθε σχετική πληροφορία που θα ζητηθεί από αυτό για τις ανάγκες συγκεκριμένης ποινικής υποθέσεως, με τους ίδιους όρους που τα στοιχεία αυτά παρέχονται στις ελληνικές δικαστικές αρχές.

Με το άρθρο 31 ρυθμίζονται λεπτομερώς (§§1 έως 5) θέματα σχετικά με την εκτέλεση της ποινής αν το ποινικό δικαστήριο ορίσει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 103 του Καταστατικού του, ως τόπο εκτέλεσης της ποινής την Ελλάδα. Με την παρ. 6 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι ο καταδικασθείς, ο οποίος κρατείται στην Ελλάδα, δεν υπόκειται σε δίωξη ή τιμωρία ή έκδοση σε τρίτο Κράτος για αξιόποινη συμπεριφορά που έλαβε χώρα πριν από την παράδοσή του στις Ελληνικές Αρχές, εκτός αν αυτή η δίωξη, τιμωρία ή έκδοση έχει εγκριθεί από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο μετά από

αίτηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, κατά τα οριζόμενα περαιτέρω στο άρθρο 108 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Τέλος με την παρ. 7 ορίζεται ρητώς ότι η επικοινωνία μεταξύ του καταδικασθέντος και του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου είναι ακώλυτη και εμπιστευτική.

Με το άρθρο 32 ορίζεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού δεν μπορεί να έχει σε καμία περίπτωση ως αποτέλεσμα την προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων και αρχών που αναγνωρίζονται και προστατεύονται από το Σύνταγμα, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ). Η διάταξη αυτή είναι διακηρυκτικό χαρακτήρα πίστεως και προσηλώσεως σε θεμελιώδη δικαιώματα, αρχές και αξίες που αναγνωρίζονται και προστατεύονται από το Σύνταγμα, την ΕΣΔΑ και το ΔΣΑΠΔ και αποσκοπεί να αποτελέσει οδηγό και κανόνα για τον εφαρμοστή του νόμου αυτού.

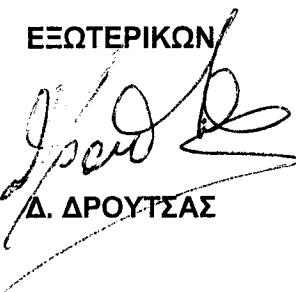
Τέλος, με το άρθρο 33 ορίζεται ότι η έναρξη ισχύος του νόμου και δη ότι αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2011

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

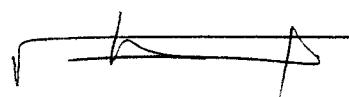
I. ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Δ. ΔΡΟΥΤΣΑΣ

**ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Α. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

E. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ